

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA- 410.020.02.2017
P/17/029

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/029 – Wspieranie wyczynowego uprawiania sportów zimowych ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Warszawie
Kontroler	Ilona Bożek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/132/2017 z 25 września 2017 r. (dowód: akta kontroli str.1)
Jednostka kontrolowana	Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego ² ul. Łazienkowska 6A, 00-449 Warszawa REGON: 000866567
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Kaliszek, Prezes Zarządu ³ (dowód: akta kontroli str. 2-4, 7-9, 53)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna⁴

W latach 2014-2017 Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego zapewnił warunki do rozwoju wyczynowego uprawiania łyżwiarstwa figurowego, które były adekwatne do uzyskanych w tym okresie środków finansowych oraz bazy obiektów sportowych dostępnej w Polsce.

Związek opracował i realizował Strategię Rozwoju Łyżwiarstwa Figurowego oraz dokonał jej aktualizacji w 2015 r., nie dostosował jej jednak do okresu programowania określonego w Programie Rozwoju Sportu do roku 2020⁵. Opracowane reguły sportowe, w szczególności regulamin powoływania kadry narodowej, zawierały przejrzyste zasady organizacji współzawodnictwa sportowego zawodników kadry narodowej. Związek corocznie organizował zawody międzynarodowe we wszystkich konkurencjach łyżwiarstwa figurowego⁶ oraz Mistrzostwa Polski seniorów i juniorów w konkurencjach solistów, solistek i par tanecznych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Związek dofinansowania z części 25 budżetu państwa – Kultura fizyczna oraz ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁷, które pozwoliło na realizację zakładanych w umowach działań w zakresie szkolenia i przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w Igrzyskach Olimpijskich, Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy. Poddane kontroli umowy o dofinansowanie z budżetu państwa i FRKF były realizowane i rozliczane terminowo. Ze środków publicznych sfinansowano wydatki kwalifikowane zgodnie z programami zatwierdzonymi przez Ministra Sportu i Turystyki⁸. W latach 2014-2017 na zawodach mistrzowskich zawodnicy w kategoriach solistów, solistek i par tanecznych nie zdobywali medali oraz uzyskali niski wynik punktowy. Polscy łyżwiarze figurowi nie uzyskali kwalifikacji olimpijskiej na Zimowe Igrzyska Olimpijskie Soczi w 2014 r. Nastąpiła tylko poprawa wyników par tanecznych, potwierdzona uzyskaniem kwalifikacji olimpijskiej na Zimowe Igrzyska Olimpijskie Pyeongchang 2018, natomiast soliści i solistki zajmowali odległe miejsca. Stwierdzone w ramach kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- niezgłoszenia do zatwierdzenia Ministrowi SiT zmiany statutu Związku,
- dokonania niekwalifikowanych wydatków na zadania dofinansowane ze środków publicznych w wysokości 2,3 tys. zł⁹.

¹ Okres kontrolowany: lata 2014-2017 (do dnia zakończenia kontroli).

² Dalej również: PZŁF lub Związek.

³ Prezes Zarządu wybrany 24 czerwca 2017 r. na kadencję czteroletnią. Poprzednim Prezesem Zarządu kadencji 2013-2017 był Zenon Dagiel – zwany dalej również Prezesem Zarządu poprzedniej kadencji.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁵ Program przyjęty uchwałą nr 150 Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Sportu do roku 2020” (M.P. poz. 989). Dalej: PRS 2020.

⁶ Soliści, solistki, pary sportowe i pary taneczne.

⁷ Dalej: FRKF.

⁸ Dalej: Minister SiT.

⁹ 0,7% zbadanych wydatków.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja i realizacja zadań dotyczących wyczynowych sportów zimowych

Opis stanu faktycznego

Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego jest stowarzyszeniem zarejestrowanym w Krajowym Rejestrze Sądowym¹⁰ oraz jest członkiem Międzynarodowej Unii Łyżwiarskiej (International Skating Union)¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 2-6)

Obowiązujący w latach 2014-2017 statut PZŁF¹² został zatwierdzony przez Ministra SiT, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie¹³ oraz spełnia wymogi określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach¹⁴. W statucie określono m.in. teren działania i siedzibę, cele i sposoby ich realizacji, sposób nabywania i utraty członkostwa, władze i tryb dokonywania ich wyboru, sposób reprezentowania i zaciągania zobowiązań majątkowych. Jako cele działania Związku przyjęto m.in.

- organizację i prowadzenie współzawodnictwa sportowego oraz popularyzację i rozwój łyżwiarstwa figurowego w Polsce,
- reprezentowanie sportu w organizacjach krajowych i międzynarodowych,
- podejmowanie działań na rzecz promocji różnych form uprawiania łyżwiarstwa figurowego.

Statut został zmieniony 30 maja 2015 r. uchwałą Walnego Zgromadzenia Delegatów. Zmiana polegała na przyznaniu Komisji Rewizyjnej kompetencji wyboru biegłego rewidenta w celu dokonania oceny corocznych sprawozdań finansowych¹⁵. Związek nie zgłosił zmiany statutu do Ministra SiT.

(dowód: akta kontroli str. 16-40)

W kontrolowanym okresie PZŁF realizował szkolenie sportowe i przygotowania zawodników kadry narodowej do Zimowych Igrzysk Olimpijskich, Mistrzostw Świata, Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata Juniorów w czterech konkurencjach: soliści, solistki, pary taneczne i pary sportowe.

(dowód: akta kontroli str. 84, 85, 127-129, 130, 235, 277, 324)

W przyjętej w 2013 r. Strategii Łyżwiarstwa Figurowego w Polsce na lata 2013-2018¹⁶ wskazano m.in. charakterystykę sportu i diagnozę jego sytuacji, rolę związku w rozwoju sportu, harmonogram szkolenia olimpijskiego, plan finansowy w zakresie dofinansowania ze środków publicznych. Strategia nie została dostosowana do okresu obowiązywania PRS 2020.

(dowód: akta kontroli str. 84-101)

W 2015 r. Komisja Sportu, Wiceprezes ds. Szkoleniowych oraz Prezes Zarządu poprzedniej kadencji dokonali aktualizacji ww. Strategii, w której m.in. doprecyzowano cele sportowe związane z uzyskaniem bezpośredniej kwalifikacji olimpijskiej na Zimowe Igrzyska Olimpijskie w 2018 r., w tym poprawienie poziomu punktacyjnego osiągniętego na Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Vancouver w 2010 r.¹⁷

(dowód: akta kontroli str. 492, 494, 495, 499-519, 531)

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o sporcie, Związek ustanowił regulacje wewnętrzne w zakresie organizacji sportu wyczynowego, które były udostępnione na stronie internetowej¹⁸. Były to m.in.: regulamin kadry narodowej, zasady kwalifikacji do Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata, regulaminy przyznawania i pozbawiania licencji, regulamin zdobywania klas PZŁF w konkurencjach indywidualnych, par sportowych i tanecznych, regulamin dyscyplinarny.

(dowód: akta kontroli str. 113-138)

W latach 2014-2016 liczba członków Związku pozostawała na zbliżonym poziomie: w 2014 r. 22 członków, w 2015 r. 21, a na koniec 2016 r. Związek zrzeszał 23 członków, w tym 22 kluby

¹⁰ Od 28 grudnia 2001 r.

¹¹ Dalej: ISU. Od 1921 r. – jako Polski Związek Łyżwiarstwa działający w dwóch dyscyplinach: łyżwiarstwo figurowe i szybkie, a od 1957 r. jako Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego.

¹² Uchwała nr 1/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Delegatów PZŁF z 23 czerwca 2012 r. zatwierdzona przez Ministra Sportu i Turystyki Decyzją nr 26/DP/2012 z 10 sierpnia 2012 r.

¹³ Dz.U. z 2017 r. poz. 1463 ze zm. Dalej: ustawa o sporcie.

¹⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 210.

¹⁵ Wcześniej należało to do kompetencji Zarządu PZŁF.

¹⁶ Strategia przyjęta uchwałą nr 50 Zarządu PZŁF z 10 października 2012 r.

¹⁷ W 2010 r. w Vancouver startowały cztery osoby w trzech konkurencjach. Solista zajął 28 miejsce, solistka 30, para sportowa 18. Polska nie uzyskała kwalifikacji olimpijskiej na Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Soczi w 2014 r.

¹⁸ www.psfa.pl

sportowe i jeden okręgowy związek sportowy. Liczba zawodników posiadających licencje Związku wzrosła z 384 w 2014 r. do 407 w 2016 r. (tj. o 6%). Związek przyznał w tym okresie licencje 24 trenerom oraz instruktorom, których liczba w latach 2014-2016 wzrosła z 59 do 74 (tj. o 25%).

(dowód: akta kontroli str. 139)

W poprzedniej kadencji Zarządu, zakończonej 24 czerwca 2017 r., w strukturze organizacyjnej PZŁF wyznaczono wiceprezesa ds. sportowych, który odpowiedzialny był m.in. za opracowanie kalendarza imprez szkoleniowych, bezpośredni nadzór nad pracami komisji mu podlegających, opracowanie i realizację planów szkolenia zawodników kadry narodowej i olimpijskiej, ustalanie kadry trenerskiej, lekarskiej i zawodniczej. Zatrudniony na podstawie umowy o pracę Sekretarz Generalny pełnił funkcję kierownika wyszkolenia, do którego zadań należało m.in. składanie propozycji powołania kadry narodowej, opracowanie polityki startowej zawodników, sporządzanie planów szkoleniowych zawodników w konsultacji z trenerami prowadzącymi, ocena startów w zawodach krajowych, międzynarodowych i mistrzowskich ISU. Zarząd powołał komisje problemowe podlegające wiceprezesowi ds. szkoleniowych i kierownikowi wyszkolenia, tj. Komisję Sportu i Komisję Licencyjno-Klasyfikacyjną. Zadaniem Komisji Sportu było m.in. prowadzenie analizy procesu szkolenia zawodników, powoływanie zawodników do kadry narodowej, typowanie zawodników na zawody międzynarodowe i mistrzowskie, prowadzenie szkoleń dla trenerów. Komisja Licencyjno-Klasyfikacyjna zajmowała się m.in. weryfikacją list zawodników, uaktualnianiem bazy danych trenerów i instruktorów, bieżącą weryfikacją klas sportowych zdobywanych przez zawodników oraz prowadzeniem rankingów zawodników.

(dowód: akta kontroli str. 41-52, 147-151, 157-160, 165-168)

Po wyborze nowego Zarządu 24 czerwca 2017 r., powołanych zostało sześć komisji problemowych, w tym Komisja ds. sportu solistów i par sportowych oraz Komisja ds. sportu tańców na lodzie.

(dowód: akta kontroli str. 2, 4, 53, 65, 66)

W kontrolowanym okresie dwóch przedstawicieli Związku zasiadało w organach Międzynarodowej Unii Łyżwiarskiej¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 147, 148, 154, 157, 158, 162, 165, 166, 171)

W latach 2014-2017 (do 30 czerwca) PZŁF zorganizował pięć zawodów międzynarodowych. Corocznie organizowane były zawody pod nazwą „Warsaw Cup” z serii ISU Challenger²⁰. W 2015 r. zorganizowano zawody Junior Grand Prix w Toruniu²¹, a w 2016 r. w Katowicach Mistrzostwa Czterech Narodów²². Ponadto Związek współorganizował w każdym roku z Miejskim Klubem Sportowym Axel w Toruniu zawody pn. Mentor Cup, w kategoriach wiekowych od Basic Novice do Seniora włącznie²³.

(dowód: akta kontroli str. 140, 141)

Związek corocznie organizował Mistrzostwa Polski Seniorów²⁴ oraz Mistrzostwa Polski Juniorów²⁵. Liczba zawodników kadry narodowej uczestniczących w Mistrzostwach Polski Seniorów corocznie ulegała zwiększeniu z 10 w 2014 r. do 17 w 2016 r. (tj. o 70%)²⁶. Liczba uczestników Mistrzostw Polski Juniorów w latach 2014-2016 pozostawała na zbliżonym poziomie i wynosiła od 38 do 40 zawodników. W 2017 r. nastąpił spadek liczby uczestników do 35.

Organizowane były również Młodzieżowe Mistrzostwa Polski, w których udział zawodników kadry narodowej zmniejszył się z 25 w 2014 r. do 18 w 2017 r.²⁷

Jak poinformował upoważniony przez Prezesa Zarządu PZŁF pracownik Związku²⁸, *kategoria wiekowa młodzieżowców jest sztucznym tworem, w skład którego wchodzi seniorzy w wieku do*

¹⁹ Jedna osoba była Przewodniczącą Komisji Technicznej Tańców na Lodzie oraz drugą członkiem Komisji Tańców na Lodzie.

²⁰ W 2014 r. wśród 62 zawodników udział wzięło 6 zawodników kadry narodowej, w 2015 r. 6 zawodników kadry narodowej (wśród 68 wszystkich uczestników), w 2016 r. liczba polskich zawodników wzrosła do 8 (udział w zawodach wzięło łącznie 77 zawodników).

²¹ Zawody organizowane w ramach serii zawodów ISU Junior Grand Prix, w których wśród 114 zawodników udział wzięło 12 reprezentantów Polski.

²² Impreza obejmująca rywalizację zawodników czterech państw grupy wschodniej - Polski, Słowacji, Czech i Węgier, organizowana co roku przez inne państwo. PZŁF zorganizował Mistrzostwa w 2016 r. w Katowicach w dniach 15-17 grudnia. W zawodach udział wzięło 57 zawodników, w tym 25 z Polski.

²³ W zawodach uczestniczyli również zawodnicy kadry narodowej: w 2014 r. wśród 135 uczestników, 39 z Polski, w tym 7 członków kadry narodowej, w 2015 r. wśród 185 zawodników 23 z Polski, w tym 7 członków kadry narodowej, w 2016 r. wśród 186 zawodników 9 członków kadry narodowej.

²⁴ W ramach Mistrzostw Czterech Narodów.

²⁵ W kategorii par tanecznych również organizowano w ramach Mistrzostw Czterech Narodów, natomiast w kategorii solistów i solistek organizowano mistrzostwa oddzielnie.

²⁶ W 2015 r. 12 zawodników.

²⁷ W 2015 r. – 14 zawodników i w 2016 r. – 22.

23 lat oraz juniorzy, którzy w tej kategorii muszą startować w programie seniora – tj. trudniejszym niż na poziomie juniorskim. O tym czy zawodnicy wystartują w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski decydują trenerzy.

(dowód: akta kontroli str. 142)

W kontrolowanym okresie Związek pozyskał do reprezentacji łyżwiarstwa figurowego ośmiu zawodników pochodzących z innych krajów. Troje zawodników pochodziło z Ukrainy, dwoje z Francji, dwoje z Rosji i jeden z USA.

W ramach startów w polskiej reprezentacji jeden zawodnik z Ukrainy (w konkurencji par tanecznych) zajął 8 miejsce w Mistrzostwach Europy w 2017 r. i uzyskał kwalifikację do Zimowych Igrzysk Olimpijskich Pyeongchang 2018. Kolejny zawodnik (solista z Ukrainy) zajął 1 miejsce w zawodach Slovenia Open 2017 r., umożliwiające start w zawodach Nebelhorn Trophy i walkę o kwalifikację olimpijską. Uzyskane przez niego 11 miejsce nie dało kwalifikacji olimpijskiej. Dwie zawodniczki debiutujące w konkurencji par tanecznych na Mistrzostwach Świata Juniorów w 2016 r. zajęły 20 i 26 miejsce. Zawodnik z Francji w konkurencji par tanecznych zajął 4 miejsce w międzynarodowych zawodach Warsaw Cup w 2016 r. Zawodniczka z Francji w konkurencji par tanecznych zajęła 12 miejsce w ISU Junior Grand Prix organizowanych w Rosji w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 143)

W latach 2014-2017, w Polsce wykorzystywano w łyżwiarstwie figurowym 13 lodowisk, w tym jedno zarządzane przez Centralny Ośrodek Sportu²⁹ - Lodowisko TORWAR II w Warszawie. Pozostałe były obiektami samorządowymi. Jedenaście lodowisk było pełnowymiarowych³⁰. Jeden obiekt³¹ działał nieprzerwanie przez cały rok. Pozostałe były nieczynne w okresie wiosenno-letnim. Przerwy w funkcjonowaniu wynosiły od 2 do 6 miesięcy w roku. Zawodnicy kadry narodowej korzystali z 10 lodowisk, w tym z dwóch sporadycznie jako miejsca letnich obozów. W przypadku trzech lodowisk powodem niekorzystania z tych obiektów była zbyt długa przerwa w funkcjonowaniu, brak zawodników kadry narodowej w klubach sportowych korzystających z lodowiska lub brak sekcji łyżwiarstwa figurowego w klubie sportowym.

(dowód: akta kontroli str. 144-146)

Prezes Zarządu poinformował m.in., że *baza sportowa była niewystarczająca i nie zapewniała optymalnych warunków dla wyczynowego uprawiania tego sportu. Lodowisko TORWAR II w Warszawie – jako jedyne zarządzane przez COS, wykorzystywane było przez trzy kluby łyżwiarstwa figurowego (oprócz klubów prowadzących szkolenie z hokeja i łyżwiarstwa amatorskiego), które ze względu na koszty i brak bazy trenowały w tym samym czasie.*

Ponadto stwierdził, że (...) w Polsce zawodnicy trenują średnio 1,5-2 godziny dziennie, podczas gdy na świecie dzieci w wieku do 12 lat trenują 3 godziny dziennie, a juniorzy i seniorzy 5 godzin. W przypadku obiektów samorządowych lodowiska te są czynne przez okres 6-7 miesięcy, co świadczy o ich typowo rekreacyjnym przeznaczeniu.

(dowód: akta kontroli str. 478, 479-481)

Zarząd Związku corocznie sporządzał sprawozdania z działalności, które wraz z rocznymi sprawozdaniami finansowymi, po zbadaniu przez biegłego rewidenta i zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie Delegatów Związku, były przekazywane do Ministra SiT, zgodnie z art. 9 ust. 8 ustawy o sporcie³². W roku 2014 Związek poniósł stratę netto w wysokości 64 345,65 zł. W roku 2015 osiągnął zysk netto w wysokości 86 485,17 zł. W roku 2016 strata netto wyniosła 164 206,65 zł.

(dowód: akta kontroli str. 147-184)

Księgowa Związku poinformowała m.in., że *strata z 2014 r. została pokryta z zysku wypracowanego w 2015 r. Ujemny wynik finansowy w 2016 r. wynikał z przeznaczenia większych środków finansowych na działalność statutową. W roku 2016 wydatki wyniosły 474,6 tys. zł i były wyższe o 221,3 tys. zł, tj. o 87,3% niż wydatki poniesione w 2015 r.³³. Osiągnięta strata została pokryta z Funduszu Statutowego Związku. Pomimo przeznaczenia dużej części środków*

²⁸ Upoważnienie z 26 września 2017 r.

²⁹ Dalej: COS.

³⁰ Tj. posiadające wymiary 30/60 m (były to lodowiska w Gdańsku, Łodzi, Warszawie, Toruniu – dwie płyty, Krynicy-Zdroju, Giżycku, Sanoku, Oświęcimiu, Wrocławiu, Opolu i Elblągu) pozostałe dwa miały wymiary nieco mniejsze: 28/58 m w Krakowie i 26/56 m w Dębicy.

³¹ Hala Olivia w Gdańsku

³² Sprawozdania za rok 2014 – zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o sporcie w brzmieniu obowiązującym do 21 września 2015 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 715).

³³ Była to kwota 253,4 tys. zł.

własnych na zadania statutowe fundusz statutowy pozostawał na wysokim dodatnim poziomie 247,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 185,186)

W latach 2014-2016 przychody Związku pozostawały na podobnym poziomie, tj. 2 359,1 tys. zł w 2014 r., 2 598,3 tys. zł w 2015 r. i 2 436,7 tys. zł w 2016 r. Środki publiczne otrzymane przez Związek wyniosły: w 2014 r. 1 165,9 tys. zł (49,4% przychodów), w 2015 r. 1 181,7 tys. zł (45,5% przychodów) i w 2016 r. 1 584,9 tys. zł (65,0% przychodów). Wśród środków publicznych największy udział miały środki z budżetu państwa³⁴ i z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej³⁵, stanowiące w 2014 r. 42,2% przychodów (995,6 tys. zł), w 2015 r. 33,7% przychodów (875,4 tys. zł) i w 2016 r. 54,6% przychodów (1 329,9 tys. zł). Środki otrzymane z jednostek samorządu terytorialnego wyniosły: 60,0 tys. zł w 2014 r., 146,3 tys. zł w 2015 r. i 105,0 tys. zł w 2016 r. Na pozostałe przychody składały się środki uzyskane od ISU, których wysokość wyniosła w 2014 r. 946,7 tys. zł (40,1% przychodów), w 2015 r. 1 137,8 tys. zł (43,8% przychodów) i w 2016 r. 705,4 tys. zł (29,0% przychodów) oraz wpłaty członków, których wysokość wzrosła z 48,5 tys. zł w 2014 r. do 67,1 tys. zł w 2016 r.³⁶ Środki uzyskane w ramach sponsoringu wynoszące 198,0 tys. zł w 2014 r. zmniejszyły się w 2015 r. do 44,3 tys. zł. W 2016 r. Związek nie osiągnął przychodów z tego tytułu. Ponadto w 2015 r. i 2016 r. Związek osiągnął przychody od uczestników poszczególnych imprez w wysokości 187,8 tys. zł i 79,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 187-188, 192-200)

W kontrolowanym okresie Związek zawarł z Ministrem Sportu i Turystyki cztery umowy o dofinansowanie z budżetu państwa zadań w ramach programów pn. Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udział w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich na łączną kwotę 2 364,3 tys. zł, z czego w 2014 r. 533,7 tys. zł, w 2015 r. 336,6 tys. zł, w 2016 r. 761,0 tys. zł i w 2017 r. 733,0 tys. zł.

W ramach programów przygotowania kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata i Europy ze środków FRKF, Związek zawarł dwie umowy na łączną kwotę 342,5 tys. zł, z czego w 2014 r. na kwotę dofinansowania 222,5 tys. zł i w 2015 r. na kwotę 120,0 tys. zł. Na realizację zadań w zakresie szkolenia indywidualnego i grupowego młodzieży uzdolnionej sportowo Związek zawarł cztery umowy z FRKF na łączną kwotę 1 627,3 tys. zł, w tym w 2014 r. 239,5 tys. zł, w 2015 r. 418,9 tys. zł, w 2016 r. 568,9 tys. zł i w 2017 r. 400,0 tys. zł. Kwoty dofinansowania w latach 2014-2016 zostały wykorzystane w całości. Umowy z 2017 r. pozostawały w trakcie realizacji³⁷.

PZŁF zawarł także sześć umów z jednostkami samorządu terytorialnego na organizację międzynarodowych zawodów sportowych, uzyskując dofinansowanie w łącznej kwocie 311,3 tys. zł. Na organizację corocznej imprezy Warsaw Cup 230,0 tys. zł³⁸ i zawodów Junior Grand Prix w Toruniu w 2015 r. 81,3 tys. zł³⁹.

(dowód: akta kontroli str. 189-200)

Szczegółowe badanie trzech umów o dofinansowanie na łączną kwotę 1 320,0 tys. zł⁴⁰ wykazało m.in., że Związek prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków na realizację zadań, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, co było zgodne z umowami. Prowadzona ewidencja nie pozwalała na ustalenie kwot wykorzystanego dofinansowania na przygotowanie poszczególnych zawodników.

³⁴ Z części 25 – Kultura fizyczna.

³⁵ Środki na przygotowanie zawodników kadry narodowej i szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo.

³⁶ W 2015 r. wpłaty wyniosły 46,7 tys. zł.

³⁷ Do 30 czerwca 2017 r. z umowy o dofinansowanie z budżetu państwa na rachunek Związku wpłynęło 330,0 tys. zł, z czego wykorzystano 289,0 tys. zł, a z umowy o dofinansowanie z FRKF na wspieranie szkolenia sportowego młodzieży uzdolnionej sportowo na rachunek Związku wpłynęło 255,0 tys. zł, z czego wykorzystano kwotę 174,0 tys. zł.

³⁸ Na organizację zawodów międzynarodowych Warsaw Cup w Warszawie Związek zawarł trzy umowy z Miastem Stołecznym Warszawa (w 2014 r. na kwotę dofinansowania 60,0 tys. zł, w 2015 r. na kwotę 40,0 tys. zł i w 2016 r. na kwotę 70,0 tys. zł) oraz dwie umowy z województwem mazowieckim (w 2015 r. na kwotę 25,0 tys. zł i w 2016 r. na kwotę 35,0 tys. zł).

³⁹ Umowa z Gminą Miasta Toruń zawarta w 2015 r.

⁴⁰ Umowa nr 2014 /0174/0030/SubB/DSW z 7 sierpnia 2014 r. o dofinansowanie ze środków FRKF przygotowania w 2014 r. kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy ze środków FRKF (kwota 222,5 tys. zł), umowa nr 2015/0024/0042/Udot/31/DSW z 20 lutego 2015 r. o dofinansowanie ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2015 r. (kwota 336,6 tys. zł) oraz umowa nr 2016/0014/0042/Udot/31/DSW z 13 stycznia 2016 r. o dofinansowanie ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2016 r. (kwota 761,0 tys. zł).

Jak podał w wyjaśnieniach Prezes Zarządu poprzedniej kadencji, *dofinansowania zadań szkoleniowych dotyczyły przede wszystkim zawodników mogących wziąć udział w imprezach mistrzowskich ISU w danym sezonie. Bardzo skromne środki dofinansowania ze strony Ministra SiT oparte na wyznaczonym algorytmie mogły dotyczyć tej wąskiej grupy zawodników.*

(dowód: akta kontroli str. 201-210, 216, 235-244, 248, 249, 277-286, 291, 292-324, 492, 496)

Koszty pośrednie dofinansowane ze środków publicznych nie przekraczały limitów określonych w umowach⁴¹. Kwoty wykorzystanych środków własnych Związku były zgodne z określonymi w umowach. Sprawozdania końcowe z wykonania zadań wraz z rozliczeniami finansowymi zostały przekazane do MSiT z zachowaniem terminu określonego w umowach, tj. w terminie 30 dni od zakończenia realizacji zadania. Kwoty dofinansowania zostały wykorzystane w całości.

(dowód: akta kontroli str. 203, 215, 237, 248, 279, 291, 292)

We wnioskach o dofinansowanie przedstawiano wykazy szkolonych zawodników kadry narodowej⁴², które były aktualizowane w trakcie realizacji zadań. W ramach umowy o dofinansowanie ze środków FRKF zawartej w 2014 r. oraz umowy o dofinansowanie z budżetu państwa w 2015 r. wykazano po 18 zawodników, a w ramach umowy o dofinansowanie z budżetu państwa z 2016 r. 15 zawodników. Wszyscy zostali zakwalifikowani do grupy szkoleniowej B₂⁴³.

(dowód: akta kontroli str. 215, 216, 235, 248, 249, 277, 291, 292, 324)

Badanie dokumentacji pięciu zawodników zgłoszonych do dofinansowania wykazało, że zawodnicy zostali powołani do kadry narodowej zgodnie z regulaminem Związku oraz posiadali licencję Związku uprawniającą do uczestniczenia we współzawodnictwie w łyżwiarstwie figurowym. Zawodnicy uzyskiwali, wymagane w myśl art. 37 ust. 1 ustawy o sporcie, orzeczenia lekarskie o stanie zdrowia umożliwiającym bezpieczne uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym.

(dowód: akta kontroli str. 327-329)

Po zakończeniu zawodów mistrzowskich Związek składał do Ministra SiT sprawozdania z oceny startu w zawodach, w których przedstawiano m.in. wyniki zawodników, oceny poszczególnych elementów programów, ze szczególnym zwróceniem uwagi na błędy i ich przyczyny, wnioski i propozycje zmian w organizacji kolejnego cyklu szkoleniowego. Oceny dokonywane przez trenerów kadry narodowej były podpisywane przez Kierownika Wyszkożenia i Prezesa Związku.

(dowód: akta kontroli str. 345-380)

Ze środków z budżetu państwa, w ramach umów zawartych w latach 2015-2016, finansowano wynagrodzenie Sekretarza Generalnego, który był zatrudniony na podstawie umowy o pracę z 1998 r. Dofinansowaniu podlegała część wynagrodzenia wraz z pochodnymi, której wysokość nie przekraczała maksymalnej stawki określonej w Programach Ministra SiT (9,0 tys. zł brutto).

(dowód: akta kontroli str. 248, 249, 291-293)

W poddanych badaniu umowach o dofinansowanie Związek przedstawiał wykaz kadry trenerskiej i osób współpracujących. W 2014 r. wykazano 8 trenerów i 11 osób współpracujących, w 2015 r. 5 trenerów i 7 osób współpracujących, w 2016 r. 6 trenerów i 18 osób współpracujących.

Z informacji pracownika Związku wynika m.in., że *łyżwiarstwo figurowe jest dyscypliną indywidualną, co powoduje, że w praktyce trenerzy prowadzą jednego zawodnika lub parę (...) Optymalnie każdy zawodnik/para powinni mieć zajęcia zarówno na lodzie z trenerem prowadzącym w zakresie skoków i ogólnej koncepcji szkolenia, jak również ze specjalistami z zakresu poszczególnych elementów technicznych (piruety, kroki itp.). W dzisiejszym łyżwiarstwie ważne są również zajęcia uzupełniające takie jak balet, taniec towarzyski, zajęcia aktorskie (...). Niestety w naszych warunkach brak jest środków finansowych na zatrudnianie takich osób w Polsce. Taki komfort mają jedynie najlepsi zawodnicy (...). Zawodnicy corocznie zmieniają programy, co wymaga zatrudnienia na krótki okres choreografa, który wybierany jest przez trenera lub Związek. Stąd wynika duża liczba osób współpracujących, które są zatrudniane jedynie do opracowania układu programu (...).*

(dowód: akta kontroli str. 381-388)

Trenerzy szkolący zawodników byli zatrudniani przez Związek na podstawie umów zlecenia lub w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Wynagradzani byli za tzw. akcje, tj. konkretne

⁴¹ Tj. 10% kosztów bezpośrednich w zadaniu dofinansowanym w 2014 r. ze środków FRKF, 15% kosztów bezpośrednich w zadaniu dofinansowanym w 2015 r. z budżetu państwa i 20% kosztów bezpośrednich w zadaniu dofinansowanym w 2016 r. z budżetu państwa.

⁴² Powołanych na podstawie regulaminu kadry narodowej i kryteriów wyboru na imprezy mistrzowskie.

⁴³ Tj. wytypowani przez PZŁF, którzy nie wykazali się osiągnięciami uprawniającymi do wyższych grup (A, B1) jednak mają szansę uzyskania kwalifikacji olimpijskiej.

zgrupowania szkoleniowe. Badanie szczegółowe wynagrodzeń trzech trenerów opłacanych ze środków publicznych w okresie 2014-2016 oraz kosztów zgrupowań krajowych i zagranicznych wykazało, że stawki dzienne wynagrodzeń nie przekraczały limitów określonych w programach Ministra SiT (tj. 250 zł brutto/dzień).

(dowód: akta kontroli str. 215, 216, 248, 249, 291, 293, 381-393)

Stosownie do art. 38 ust. 1 ustawy o sporcie wszyscy zawodnicy kadry narodowej corocznie objęci byli ubezpieczeniem grupowym od następstw nieszczęśliwych wypadków. Związek, zgodnie z wymogami określonych w programach Ministra SiT, prowadził ewidencję ubezpieczeń i ewidencję dystrybucji sprzętu sportowego oraz ewidencję badań diagnostycznych.

Od lipca 2017 r., dwoje zawodników (w związku z zajęciem 8 miejsca na Mistrzostwach Europy) podlegali ewidencji miejsc pobytu prowadzonej przez Komisję Antydopingową.

Związek w kontrolowanym okresie nie zaopatrywał zawodników w odżywkę i suplementy diety, w związku z czym nie prowadził ewidencji w tym zakresie.

Ze środków publicznych, w ramach realizacji ww. trzech umów o dofinansowanie zakupiono łącznie 16 par butów łyżwiarских, 11 par łyżew i trzy stroje. Sprzęt został przekazany zawodnikom kadry narodowej wykazanym w umowach, odbywającym szkolenia i biorącym udział w zawodach sportowych.

(dowód: akta kontroli str. 215, 216, 234, 248, 249, 272, 291, 292, 322, 394)

Proces szkolenia zawodników kadry narodowej był na bieżąco monitorowany przez Kierownika Wyszukolenia oraz Komisję Sportu, w szczególności na etapie powołania i zatwierdzania list zawodników kadry narodowej. Na posiedzeniach Zarządu omawiano m.in. umiejętności, stan zdrowotny oraz dotychczasowe wyniki zawodników. Na stronie internetowej Związku, w zakładce „WYNIKI” na bieżąco wprowadzano wyniki wszystkich sprawdzianów i zawodów objętych kalendarzem PZŁF. Prezentowana punktacja była podstawą monitorowania osiągniętych wyników przez zawodników, jak również pracy trenerów. W zakładce RANKINGI prezentowana była punktacja ISU uzyskana przez zawodników w poszczególnych zawodach i sezonach startowych.

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że *Zarząd jest w trakcie opracowania systemu, który będzie polegał na elektronicznym zestawieniu wyników z poszczególnych zawodów i pozwoli na dokonanie oceny poziomu wykonania danego elementu, a z drugiej strony jakości jego wykonania.*

(dowód: akta kontroli str. 330-380, 479, 481, 483-491, 493, 496, 497)

Szczegółowe badanie wydatków sfinansowanych ze środków publicznych na łączną kwotę 315 021,77 zł⁴⁴, tj. 23,9% wykorzystanego dofinansowania z trzech objętych kontrolą umów wykazało m.in., że wydatki poniesione zostały w okresie obowiązywania umów. Wydatki w wysokości 312 688,80 zł, tj. 99,3% zbadanej próby, mieściły się w katalogu kosztów bezpośrednich i pośrednich określonych w Programach Ministra SiT. Należały do nich m.in. koszty wynajmu obiektów sportowych, wynagrodzenia dla trenerów, koszty przejazdów, diety dla zawodników i trenerów, koszty zakwaterowania i wyżywienia podczas zgrupowań i zawodów oraz sprzęt łyżwiarских, tj. buty i łyżwy oraz stroje. Do kosztów pośrednich zaliczono m.in. częściowe koszty wynajmu biura Związku, wynagrodzeń dwóch pracowników Związku, koszty łączności telefonicznej.

(dowód: akta kontroli str. 215-234, 248-276, 291-323, 325)

W latach 2014-2016 Związek nie wypłacał stypendiów sportowych zawodnikom kadry narodowej, z uwagi na niespełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Sportu i Turystyki z dnia 15 października 2012 r. w sprawie stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej⁴⁵. W 2017 r. (od lutego do 30 września) wypłacono dwojgu zawodnikom stypendia (wraz z pochodnymi) przyznane przez Ministra SiT⁴⁶ na łączną kwotę 17 020 zł. Stypendia wypłacono zawodnikom z zachowaniem terminu określonego w § 6 ust. 2 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 402-405)

W kontrolowanym okresie Związek nie otrzymał z budżetu państwa środków na finansowanie wspierania promocji sportu.

⁴⁴ Kontrolą objęto wydatki z umowy z 2014 r. w wysokości 73 267,84 zł (32,9% wydatków ze środków publicznych), z umowy z 2015 r. w wysokości 72 828,95 zł (21,6% wydatków) i w umowy z 2016 r. w wysokości 168 924,98 zł (22,2% wydatków).

⁴⁵ Dz.U. poz. 1130 ze zm.

⁴⁶ Decyzje nr 150/31/2017 i nr 151/31/2017 z 14 lutego 2017 r. przyznające stypendia w wysokości 920 zł miesięcznie dla dwojga zawodników współzawodniczących z kategorii tanecznej za zajęcie 8 miejsca w ME w Ostrawie. Decyzjami nr 448/31/2017 i nr 449/31/2017 z 10 maja 2017 r., w związku z uzyskaniem kwalifikacji na ZIO w Pyeongchang 2018, Minister podwyższył ich wysokość do 1 150 zł miesięcznie

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Związek nie zgłosił do Ministra SiT zmian wprowadzonych do statutu PZŁF 30 maja 2015 r., co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy o sporcie, w myśl którego polski związek sportowy obowiązany jest, niezwłocznie po uchwaleniu zmian statutu, przedstawić je do ministra właściwego do spraw kultury fizycznej celem zatwierdzenia.
Prezes Zarządu poprzedniej kadencji nie wskazał przyczyn niedopełnienia powyższego obowiązku.

(dowód: akta kontroli str. 39, 40, 492, 494)

2. Związek sfinansował, w ramach umowy z 13 stycznia 2016 r.⁴⁷, ze środków budżetu państwa wydatki niekwalifikowane w wysokości 2 332,97 zł na obsługę techniczną zawodów międzynarodowych pn. Mistrzostwa Czterech Narodów, które odbyły się w dniach 15-17 grudnia 2016 r. w Katowicach. Usługi te polegały na nagłośnieniu, spikerowaniu oraz wynajmie telebimu.

Było to niezgodne z § 20 umowy o dofinansowanie oraz katalogiem kosztów szkoleniowych stanowiącym załącznik nr 1 Programu Ministra SiT ogłoszonego decyzją nr 45 z 13 listopada 2015 r., w którym wskazano, że koszty zawodów dotyczyć mogą wyłącznie wydatków związanych z udziałem zawodników kadry narodowej, a nie organizacją i przeprowadzaniem zawodów.

Stosownie do art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴⁸, dotacje udzielone z budżetu państwa wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności wykorzystania niezgodnego z przeznaczeniem.

Księgowa Związku podała w wyjaśnieniach m.in., że *przyczyną takiego rozliczenia było przeoczenie osób sporządzających sprawozdanie i rozliczenie końcowe. (...) Związek planuje sporządzić korektę sprawozdania i dokonać zwrotu kwoty wykorzystanej niezgodnie z umową.*

(dowód: akta kontroli str. 291-294, 314, 315, 323)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Związek nie dostosował Strategii Łyżwiarstwa Figurowego do okresu obowiązywania Programu Rozwoju Sportu do roku 2020, a jej aktualizacja w 2015 r., do dnia zakończenia kontroli NIK, nie została zatwierdzona przez statutowe władze Związku. Zgodnie z PRS 2020 okres programowania strategii rozwoju poszczególnych sportów powinien odpowiadać przyjętej perspektywie planowania, tj. do roku 2020.

Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że obecnie trwającą pracę nad dostosowaniem strategii do PRS 2020, a jej zatwierdzenie przez Zarząd nastąpi do 31 stycznia 2018 r.

(dowód: akta kontroli art. 84-101, 478, 480, 492, 494, 495, 499-519)

Ocena częściowa

Związek opracował Strategię Łyżwiarstwa Figurowego, która nie została dostosowana do okresu obowiązywania PRS 2020, a jej aktualizacja nie została zatwierdzona przez władze Związku. Opracowano reguły sportowe, w szczególności regulamin powoływania kadry narodowej, zawierające przejrzyste zasady współzawodnictwa sportowego w tej dyscyplinie sportu.

NIK pozytywnie ocenia zorganizowanie przez Związek w latach 2014-2017 (do 30 czerwca) pięciu zawodów międzynarodowych we wszystkich czterech konkurencjach łyżwiarstwa figurowego oraz organizowanie corocznie Mistrzostw Polski seniorów i juniorów w trzech konkurencjach. Umowy o dofinansowanie były realizowane i rozliczane terminowo. Zadania realizowano zgodnie z kryteriami kwalifikacji zawodników oraz zasadami uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym. Ze środków publicznych finansowano wydatki kwalifikowane zgodnie z programami zatwierdzonymi przez Ministra SiT, z wyjątkiem 2,3 tys. zł, które poniesiono niezgodnie z warunkami umowy i Programu Ministra SiT. Ponadto Związek nie dokonał wymaganego ustawą o sporcie zgłoszenia Ministrowi SiT zmiany statutu PZŁF.

⁴⁷ Nr 2016/0014/0042/UDot/31/DSW.

⁴⁸ Dz.U. z 2017 r. poz. 2077.

2. Efekty realizacji zadań w zakresie wyczynowych sportów zimowych

Opis stanu
faktycznego

W kontrolowanym okresie Związek powoływał zawodników do kadry narodowej w dwóch kategoriach wiekowych, tj. seniorów (wiek od 15 lat) i juniorów (od 13 do 19 lat)⁴⁹.

W 2014 r. kadra narodowa liczyła 23 zawodników (w tym 10 kobiet i 13 mężczyzn), w 2015 r. 18 zawodników (w tym 8 kobiet i 10 mężczyzn), w 2016 r. 25 (w tym 12 kobiet i 13 mężczyzn), a w 2017 r. 32 (w tym 17 kobiet i 15 mężczyzn).

Wszyscy zawodnicy objęci byli indywidualnymi programami szkolenia, które opracowywane były corocznie przez trenerów w porozumieniu z Kierownikiem Wyszczolenia. Plany te były przedstawiane do Ministra SiT w związku z ubieganiem się o dofinansowanie ze środków publicznych i aktualizowane w trakcie realizacji umów o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 48, 215, 216, 248, 249, 291, 292, 385, 413, 415, 443, 444)

Zawodnicy kadry narodowej nie brali udziału w 2014 r. w Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Soczi, z powodu niezakwalifikowania się do tej imprezy sportowej, co miało wpływ na niższą kwotę przyznanego dofinansowania z budżetu państwa w roku 2015.

Corocznie w mistrzostwach świata brało udział od 2 do 3 zawodników, w mistrzostwach Europy oraz w mistrzostwach świata juniorów od 3 do 4 zawodników.

W latach 2014-2017 zawodnicy kadry narodowej nie zdobyli żadnego medalu na zawodach mistrzowskich. Najlepsze wyniki uzyskała para taneczna kadry narodowej, która w 2015 r. zajęła 7 miejsce na mistrzostwach świata juniorów, natomiast w 2017 r. ta sama para, zajęła 8 miejsce w mistrzostwach Europy seniorów.

(dowód: akta kontroli str. 445-446)

W latach 2014-2017 Związek realizował doskonalenie zawodowe trenerów organizując osiem szkoleń i seminariów dla trenerów oraz zawodników. Ponadto Związek dofinansowywał udział trenerów wraz z zawodnikami w corocznych seminariach szkoleniowych organizowanych w ramach ISU w Ostrawie i Obersdorfie. W latach 2014-2016 koszty organizacji i udziału zawodników w imprezach szkoleniowych w łącznej kwocie 2 058,4 tys. zł Związek pokrywał głównie ze środków uzyskanych od ISU w wysokości 1 967,6 tys. zł⁵⁰ oraz ze środków własnych w kwocie 69,9 tys. zł⁵¹. W 2016 r. ze środków z FRKF wydatkowano kwotę 20,8 tys. zł⁵².

W corocznie organizowanym seminarium ISU World Development Trophy brało udział od 11 do 14 trenerów. W seminariach dla trenerów par tanecznych brało udział od 4 do 5 trenerów. W szkoleniu zorganizowanym w 2014 r. w Toruniu wzięło udział 50 trenerów i instruktorów. Szkolenia prowadzone były z udziałem polskich i zagranicznych moderatorów. Omawiano na nich m.in. metodykę i najnowsze trendy stosowane w technice w konkurencjach solowych, nowy system sędziowania itp.

(dowód: akta kontroli str. 413-415, 447-448)

Z informacji złożonych przez pracownika Związku wynika m.in., że praca trenerów była monitorowana na bieżąco, poprzez wyniki osiągnięte przez zawodników. *Służyło temu publikowanie na stronie internetowej wyników wszystkich sprawdzianów i zawodów objętych kalendarzem PZŁF, w który brali również udział zawodnicy kadry narodowej. Punkcja, która była podstawą monitorowania osiągniętych wyników przez zawodników, służyła również do oceny pracy trenerów. W szczególności w czasie zawodów otwarcia sezonu czy zawodów mistrzowskich, po ich zakończeniu na nieformalnych spotkaniach sędziowie omawiali po zawodach wyniki, przekazując swoje uwagi.*

(dowód: akta kontroli str. 343, 344)

W opracowanym w 2001 r. Wieloletnim Programie Szkolenia Sportowego w Łyżwiarstwie Figurowym, uwzględniono cztery okresy szkolenia zasadniczego. Pierwszy okres szkolenia obejmujący dzieci w wieku 4-7 lat trwa 3 lata, drugi okres (młodzicy wiek od 7 do 12 lat) trwa 5 lat, trzeci okres (juniorzy wiek od 13 do 18 lat) trwa 6 lat, czwarty okres szkolenia, tzw. wyczyn obejmuje seniorów, tj. młodzież od 19 lat poświęcającą się karierze profesjonalnej.

⁴⁹ Ponadto wyszczególniono kadrę narodową młodzieżowców (wiek do 23 lat), w skład której wchodził zawodnicy kadry narodowej junióra i seniora do 23 lat, którzy startowali w zawodach młodzieżowców w programie seniorskim.

⁵⁰ W tym 707,8 tys. zł w 2014 r., 932,7 tys. zł w 2015 r. i 327,1 tys. zł w 2016 r.

⁵¹ W tym 53,0 tys. zł w 2014 r., 13,0 tys. zł w 2015 r. i 3,9 tys. zł w 2016 r.

⁵² W tym 10,0 tys. zł w ramach umowy o dofinansowanie w zakresie wspierania projektów upowszechniania sportu i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe i 10,8 tys. zł w ramach umowy o dofinansowanie w zakresie wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży.

W każdym okresie wyodrębniono etapy określające cele i zadania szkoleniowe dostosowane do wieku zawodników. Na każdym etapie wskazano umiejętności jakie powinni zawodnicy osiągnąć, aby przejść pozytywnie selekcję do następnego etapu.

Prezes Zarządu poprzedniej kadencji podał w wyjaśnieniach m.in., że *wstępnej oceny młodych talentów dokonywali kierownik wyszkolenia i członkowie Komisji sportu oraz Kolegium sędziów podczas zawodów młodszych kategorii wiekowych. Wyselekcjonowani zawodnicy byli obserwowani a ich trenerzy otrzymywali wskazówki dotyczące dalszego szkolenia (...).*

W ramach współpracy ze szkołami sportowymi Związek opracował kryteria kwalifikacji dla kandydatów do tych szkół, określający m.in. punkty kwalifikacyjne w testach sprawnościowych.

(dowód: akta kontroli str. 68-82, 493, 497, 522-530)

W 2017 r. programem Team 100 objęta była jedna zawodniczka kadry narodowej młodzieżowców, która wraz z partnerem zdobyła kwalifikację na Zimowe Igrzyska Olimpijskie Pyeongchang 2018 w konkurencji par tanecznych. Wysokość rocznego stypendium wynosiła 40 tys. zł brutto. Dofinansowanie zostało wykorzystane na wynajem mieszkania w trakcie zgrupowania letniego w USA, stroje sportowe oraz wpisowe do Wyższej Szkoły Kultury Fizycznej.

(dowód: akta kontroli str. 449)

Szczegółowe badanie trzech umów o dofinansowanie wykazało m.in., że dofinansowano zawodników kadry narodowej wskazanych w umowach. W ramach umowy z FRKF z 2014 r. dofinansowaniem objęto 16 zawodników. W ramach umów o dofinansowanie z budżetu państwa wsparto 12 zawodników w 2015 r. i 15 w 2016 r. Związek zrealizował wszystkie zaplanowane w umowach zadania dotyczące zgrupowań szkoleniowych oraz startów sportowców w zawodach w trzech konkurencjach (soliści, solistki i pary taneczne).

Zgodnie z umowami, sportowcy wzięli udział łącznie w 47 akcjach szkoleniowych, w tym dziewięciu zgrupowaniach krajowych i 38 zagranicznych. W 2014 r. w ramach umowy z FRKF przeprowadzono 3 zgrupowania krajowe i 5 zagranicznych, w ramach dofinansowania z budżetu państwa w 2015 r. 2 zgrupowania krajowe i 12 zagranicznych, w 2016 r. 4 zgrupowania krajowe i 21 zagranicznych. Na zgrupowaniach szkoleniowych zapewniano zawodnikom przede wszystkim dostęp do obiektów sportowych, obsługę trenerską, zakwaterowanie.

Zgodnie z warunkami umów, dofinansowano udział sportowców w 21 zawodach, w tym w 2014 r. w ośmiu zawodach (w tym w siedmiu zagranicznych i jednym krajowych), w 2015 r. w dwóch zawodach mistrzowskich i w 2016 r. w 11 zawodach, z tego czterech krajowych, pięciu zagranicznych i dwóch mistrzowskich.

W analizowanych umowach zakładano m.in. zakwalifikowanie się do udziału w finałach wszystkich zawodników startujących w zawodach mistrzowskich⁵³.

Realizując umowy osiągnięto ponad połowę z zakładanych efektów w zakresie wyników sportowych. W 2014 r. z siedmiu zawodników startujących w zawodach mistrzowskich (dwie pary taneczne i troje solistów) – czworgu udało się zakwalifikować do finałów⁵⁴. W 2015 r. z pięciorga startujących zawodników (troje solistów i para taneczna) finały osiągnęło troje⁵⁵. W 2016 r. z ośmiorga zawodników biorących udział w zawodach (trzy pary taneczne i dwoje solistów) dwie pary taneczne zakwalifikowały się do finałów zajmując 11 miejsce w Mistrzostwach Europy⁵⁶ i 20 miejsce w Mistrzostwach Świata Juniorów⁵⁷. W mistrzostwach Świata para taneczna zajęła 16 miejsce w finale.

(dowód: akta kontroli str. 211-221, 245-255, 287-300, 345-380, 532)

W latach 2014-2017 w Związku funkcjonowała Komisja Promocji i Marketingu, która skupiała się na pracach związanych z uporządkowaniem wyglądu i sposobu administrowania strony internetowej PZŁF. Strona umożliwiała oglądanie bezpośrednich relacji imprez sportowych organizowanych w Polsce.

(dowód: akta kontroli str. 422-430)

W kontrolowanym okresie Związek nie zawierał umów w zakresie promocji łyżwiarstwa figurowego w mediach publicznych. W 2016 r. PZŁF przedstawił Ministrowi SiT wniosek

⁵³ Mistrzostwa Europy, Mistrzostwa Świata oraz Mistrzostwa Świata Juniorów.

⁵⁴ W Mistrzostwach Europy udało się zakwalifikować do finałów wszystkim zawodnikom (dwoje solistów i para taneczna), w Mistrzostwach Świata do finału doszedł solista, natomiast startująca para taneczna nie zakwalifikowała się do finału. W Mistrzostwach Świata Juniorów, żaden z zawodników (dwoje solistów i para taneczna) nie osiągnął finału.

⁵⁵ W Mistrzostwach Europy na czworo zawodników (dwoje solistów i para taneczna) finał osiągnęła para taneczna i solista. W Mistrzostwach Świata startująca para taneczna nie zakwalifikowała się do finału. W Mistrzostwach Świata Juniorów z trojga startujących sportowców (soliści i para taneczna) w finale rywalizowała para taneczna.

⁵⁶ Startujący solista zajął odległe miejsce poza finałem.

⁵⁷ Druga para taneczna oraz solista nie weszli do finałów

o sponsoring sportowy przez spółkę z udziałem skarbu państwa. Do dnia zakończenia kontroli, nie otrzymał informacji o sposobie jego rozpatrzenia.

Działania Związku skupiały się na promowaniu oraz działaniach informacyjnych o imprezach sportowych, których był organizatorem lub współorganizatorem. Opłacano banery i plakaty oraz emisje plansz reklamowych w środkach komunikacji miejskiej. Wydatki związane z promocją pokryte ze środków własnych wyniosły w latach 2014-2017 (do 23 października) łącznie 38,0 tys. zł.

W ocenie Prezesa Zarządu działania promocyjne nie były wystarczające. Poinformował m.in., że w sierpniu 2017 r. utworzono konto na najpopularniejszym portalu społecznościowym, które ma aktualnie 700 stałych obserwatorów. Trwają prace nad nową stroną internetową, która powinna być gotowa do końca roku. Od lipca Związek powierzył wynajętej agencji stworzenie polityki marketingowej polskiego łyżwiarstwa figurowego. Wskazał również na potrzebę przeniesienia transmisji zawodów łyżwiarstwa figurowego do TVP1 lub TVP2, co poszerzyłoby grupę odbiorców oraz wpłynęłoby na edukację kibiców w zakresie systemu sędziowania.

(dowód: akta kontroli str. 450- 476, 479, 481, 482)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zauważa, że w latach 2014-2017 w zawodach mistrzowskich nie osiągnięto wyników medalowych oraz uzyskano niski wynik punktowy solistów, solistek i par tanecznych. Pomimo wzrostu w latach 2016-2017 dofinansowania z budżetu państwa oraz dokonywania przez Związek oceny startów, wskazywania przyczyn słabszych występów i potrzeby zmian w szkoleniu, wyniki w sporcie seniorskim i juniorskim były w większości niskie.

Na Zimowe Igrzyska Olimpijskie Soczi 2014 łyżwiarze nie uzyskali kwalifikacji. W latach 2014-2017 nastąpiła poprawa tylko wyników par tanecznych seniorów. W Mistrzostwach Europy w 2015 r. i 2016 r. para taneczna uzyskała odpowiednio 14 i 11 miejsce, w Mistrzostwach Świata – odpowiednio 24 i 16 miejsce. Sukcesem w 2017 r. było zajęcie 8 miejsca Mistrzostwach Europy (zdobyto 1 punkt) oraz zakwalifikowanie się do Zimowych Igrzysk Olimpijskich Pyeongchang 2018. Druga para taneczna zdobyła 20 miejsce na Mistrzostwach Świata Juniorów w 2016 r. co Związek uznał za sukces po kilku latach niepowodzeń. Niskie wyniki uzyskiwano w latach 2014-2017 w kategoriach solistów i solistek, którzy zajmowali odległe miejsca. Najlepszym wśród solistów było zajęcie przez seniora 19 miejsca w Mistrzostwach Europy w 2014 r. i 22 w Mistrzostwach Świata w 2014 r. (w 2017 r. 25 miejsca). Solistki na zawodach mistrzowskich zajmowały od 21 miejsca (w 2014 r. w Mistrzostwach Europy) do 38 miejsca (w 2015 r. w Mistrzostwach Europy i w 2016 r. w Mistrzostwach Świata Juniorów).

(dowód: akta kontroli str. 345-380)

Ocena częściowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, uzyskane przez Związek dofinansowanie pozwoliło na zapewnienie warunków szkolenia i przygotowania zawodników do udziału w Igrzyskach Olimpijskich, Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy oraz realizację zakładanych w umowach działań, w tym osiągnięto ponad połowę z przewidywanych efektów w zakresie wyników sportowych. Środki wykorzystywane były na organizację większej liczby działań szkoleniowych, zwłaszcza zgrupowań zagranicznych. W kontrolowanym okresie udział zawodników kadry narodowej w mistrzostwach świata i Europy pozostawał na podobnym poziomie. W latach 2014-2017 na zawodach mistrzowskich zawodnicy w kategoriach solistów, solistek i par tanecznych nie zdobywali medali oraz uzyskali niski wynik punktowy (zdobyto 1 punkt). Nastąpiła tylko poprawa wyników par tanecznych potwierdzona uzyskaniem kwalifikacji olimpijskiej na Zimowe Igrzyska Olimpijskie Pyeongchang 2018, natomiast soliści i solistki zajmowali odległe niepunktowane miejsca. Pozyskane przez Związek środki finansowe pozwoliły na kontynuację doskonalenia zawodowego trenerów. Związek tylko w ograniczonym zakresie realizował działania promujące łyżwiarstwo figurowe w Polsce, co przede wszystkim wynikało z niewystarczających środków na promocję.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli⁵⁸, wnosi o:

⁵⁸ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

- 1) zgłoszenie do Ministra Sportu i Turystyki uchwalonych zmian Statutu,
- 2) zwrot do Ministerstwa Sportu i Turystyki dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie 2 332,97 zł wraz z należnymi odsetkami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, a drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag i
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Warszawa,listopada 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura NIK w Warszawie

Kontroler
Ilona Bożek
starszy inspektor k.p.